

En livsvandring i stadsarkivet

Vi kender alle følelsen af "det var en livsalder siden". En livsalder fyldt med oplevelser, begivenheder, udvikling og meget meget mere. Vi har alle en livshistorie, ligesom vores forældre og vores slægtninge har en livshistorie, hver person med en fortælling der kan skildres på tusinde måder. Denne artikel omhandler en Skagen families livshistorie, fortalt ud fra de lokale kommunale arkiver.

Denne livshistorie begynder med et julelegat på 15 kr. tildelt den 11. december 1926. Jeg fandt en lille støvet bog i Skagen Købstads arkiv, der efter nærmere nærlæsning viser sig at være en bestyrelsesprotokol for

Etatsraad E. M. Møllers og Hustru Anne Maries Julelegat for fattige børn i Skagen Købstad.

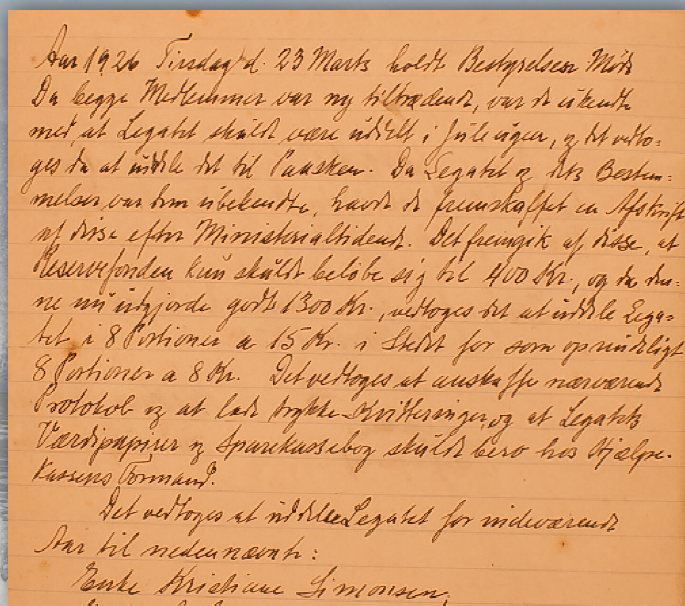
Fundatsen til julelegatet bestemmer, at renterne af den skænkede sum på 2000 kr., hvert år skal tildeles fattige børn i Skagen Købstad i ligeligt delt portioner. Øverst på listen står enke Kristiane Simonsen fra Østerby, der får tildelt et julelegat på 15 kr. hver december frem til 1930. (Se arkivaliet til højre)

Ligesom de fleste andre arkivalier fra stadsarkivet, følger der ikke flere oplysning med denne lille bog. Dette betyder, at jeg må grave dybere for at finde flere informationer om enke Kristiane Simonsens livshistorie i Skagen i begyndelsen af 1900-tallet.

Folkeregisterkort, en god indgang til slægtsforskning.

En rigtig god kilde, med generelle og brugbare oplysninger fra de kommunale arkiver, er folkeregisterkort. Folkeregisteret blev oprettet i 1924 og dets primære funktion var at holde rede på kommunens borgere og deres bopæl, flytning, ægteskabelige forhold, børn m.v. Folkeregisterkort var aktive og blev ajourført i perioden 1924-1968 (nogle helt frem til 1978), og blev efterfølgende erstattet af CPR-registeret. Folkeregisterkort er opstillet alfabetisk, og er derfor let anvendelige arkivalier.

Kristiane Simonsens folkeregisterkort viser, at hun er født den 29. april 1883 i Skagen med pigenavnet Andersen. Af folkeregisterkortet kan jeg også se, at hun havde 5 drenge født i perioden 1910-1919, og at Kristiane havde bopæl i Skagen frem til sin død den 21/7 1959. Kristianes fødselsdato kunne jeg herefter bekræfte via fødselsprotokollen fra Skagen Købstad i perioden 1845-1892, som findes i en digitaliseret version på vores hjemmeside www.frederikshavnstadsarkiv.dk.

35	Kristiane Andersen (Andersen Kristiane)	✓	✓	29/4 1883	Fisker Peder Christian Andersen / Kristian
----	--	---	---	-----------	--

Dette gav lidt flere oplysninger om, hvem enke Kristiane Simonsen var, og hvilken livshistorie hendes arkivalier

fortæller, men min nysgerrighed var ikke helt stillet endnu. Jeg ønskede stadig at vide mere om Kristianes liv i Skagen med 5 små børn, og ikke mindst få et lille indblik i hvordan familien levede og fik mad på bordet.

Enkebørnsunderstøttelse som primær indkomst.

Daabsattest.

for *Martinus Andreas Simonsen.*

Fødeby og Sogn	<i>Skagen Kibstad, Skagen Sogn.</i>
Fødselsaar og -Dag	<i>1919 - nitvånhundredt og nitten. 20 - de og tyvende Marts.</i>
Kirken, hvori Barnet er døbt (eller fremstillet efter Hjemmedaab)	<i>Skagens Kirke</i>
Daabsaar og Daabsdag (samt - hvis Barnet er hjemmedøbt - Aar og Dag for Fremstillingen i Kirken)	<i>1919 - 16 Maj</i>
Forældrenes fulde Navn og Stilling	<i>Fisker Martinus Andreas Simonsen og Hustru (Christiane) J. Andersen.</i>

Overensstemmelsen med Ministerialbogen bevidnes

SKAGEN PASTORAT den *2/6* 1919 *E. Borch*
Sognepræst.

Døds-Attest.

Kirkebogen for *Skagen* Sogn udviser, at

Baker i Skagen

Martinus Andreas Simonsen, født i Skagen 1919

er afgaaet ved Døden den *31. Oktbr. 1918* (Kønnen *kvindelig og altsaa*)

og blev begravet den *4. Novbr. 1918* paa *Skagen* Kirkegaard.

SKAGEN PASTORAT den *4. Novbr. 1918.*

Sognepræstens Sygdoms-
Erklæring herom
Kantpr.

Næste spor blev at undersøge, om Kristiane Simonsen modtog enkebørnsunderstøttelse fra Skagen Købstad. Enkebørnsunderstøttelse er en arkivalietype i form af enkeltpersoners sagsmapper, opstillet efter det år hvor vedkommende har søgt om enkebørnsunderstøttelse. Jeg ved, at Kristiane Simonsen modtog et julelegat som enke i 1926, og derfor begynder min søgen efter hendes sagsmappe i arkivæsken med året 1926 og tilbage i tiden. I arkivæsken fra år 1918/1919 finder jeg Kristiane Simonsens begæring om understøttelse til børn af enker. Begæringen er udfyldt med den fineste, letlæselige håndskrift og er underskrevet den 20. november 1918.

I sagsmappen findes dokumentation på at Kristiane Simonsen er blevet enke. Heri bevares den originale dødsattest på fisker Martinus Andreas Simonsen, som er afgået ved døden den 31. oktober 1918. (Se nederste del af billedet) Hvordan Martinus Andreas Simonsen døde fremgår ikke af dødsattesten, men bagerst i

sagsmappen finder jeg en leveattest, som er underskrevet sognepræsten. Af denne bekræftes det, at Kristiane er blevet enke med 7 levende børn, hvoraf den sidstfødte dreng er født næsten 5 måneder efter faderens død. Drengens originale dåbsattest er også vedlagt, som dokumentation på fødslen, han bliver opkaldt efter faderen Martinus Andreas Simonsen og døbt den 2. juni 1919. (Øverste billede)

I Kristiane Simonsens begæring udfylder hun, at hun ikke har et erhverv og derfor ingen indkomst, hun ejer dog en fast ejendom, som er vurderet til 4500 kr.

Kristiane får godkendt sin ansøgning om enkebørnsunderstøttelse, og ud fra de førte regnskaber, kvitteringer og bilag finder jeg frem til, at Kristiane hver måned får udbetalt 12,50 kr. pr. barn for de 3 yngste børn, alle under 4 år. 10 kr. pr. barn for de 3 børn der er født i perioden 1908-1913, og 7,50 kr. for den ældste datter. Denne udbetaling pr. barn er generel for alle enkebørn og fortsætter frem til barnet bliver 15 år og myndig. Der er ingen tvivl om, at det har været meget hårdt som enke at skulle forsørge en familie på syv børn på enkebørnsunderstøttelse, hvoraf et årligt julelegat på 15 kr. må have hjulpet familien meget i december måned.

7 personer i fiskerhus på 47m².

Ud fra kommunens registrering over Kristiane Simonsens bosteder i Skagen, kan jeg se, at hun bor i et lille fiskerhus på 47 m² beliggende på Ole Svendsensevej 14. Ifølge Kristianes folkeregisterkort bliver hun boende i dette hus frem til sin død i 1959. På bagsiden af folkeregisterkortet

står der anført en lille anmærkning med nummeret **A.R. 2948**.

A.R. 2948 henviser til, at Kristiane Simonsen har modtaget aldersrente, også senere kendt som folkepension, af Skagen Købstad. Nummeret viser mig derfor videre til hendes aldersrentesag, hvori hun har udfyldt en begæring om aldersrente i 1952, som 69-årig. Ansøgningen bliver godkendt, og jeg kan se, at Kristiane Simonsen modtager en gennemsnitlig udbetaling på knap 200 kr. om måneden, frem til sin død i 1959. Alle borgere har en livshistorie, som kan fortælles ud fra arkivalierne i stadsarkivet. Når jeg begynder en slægtsforskning i stadsarkivet, er det aldrig til at vide, hvilke eller hvor mange arkivalier jeg kan finde på hver enkelt person. Hvert arkivalie giver et lille brudstykke af den samlede livshistorie og til tider også et lille hint om, hvor man kan finde næste spor. Derfor bliver slægtsforskning i stadsarkivet tit en spændende, uforudsigelig og sjældent lineær livsvandring i de mange forskellige arkivalier.

Hvis denne lille skildring over slægtsforskning i stadsarkivet har vakt din interesse, og du selv skulle have lyst til at se nærmere på dine forfædres lokale historie, skal du være velkommen til at kontakte os.

Du finder os på Frederikshavn Rådhus, på vores hjemmeside www.frederikshavnstadsarkiv.dk, på Facebook eller ved at sende en mail til os på stadsarkiv@frederikshavn.dk.

Skrevet af Cand. mag. Karen Olesen, arkivar hos Frederikshavn Stadsarkiv, 2013.